

EKONOMİ GÖSTERGELERİ 2018

KAYSERİ
SİVAS
YOZGAT

EKONOMİ GÖSTERGELERİ

ORAN Orta Anadolu
Kalkınma Ajansı
Central Anatolia Development Agency

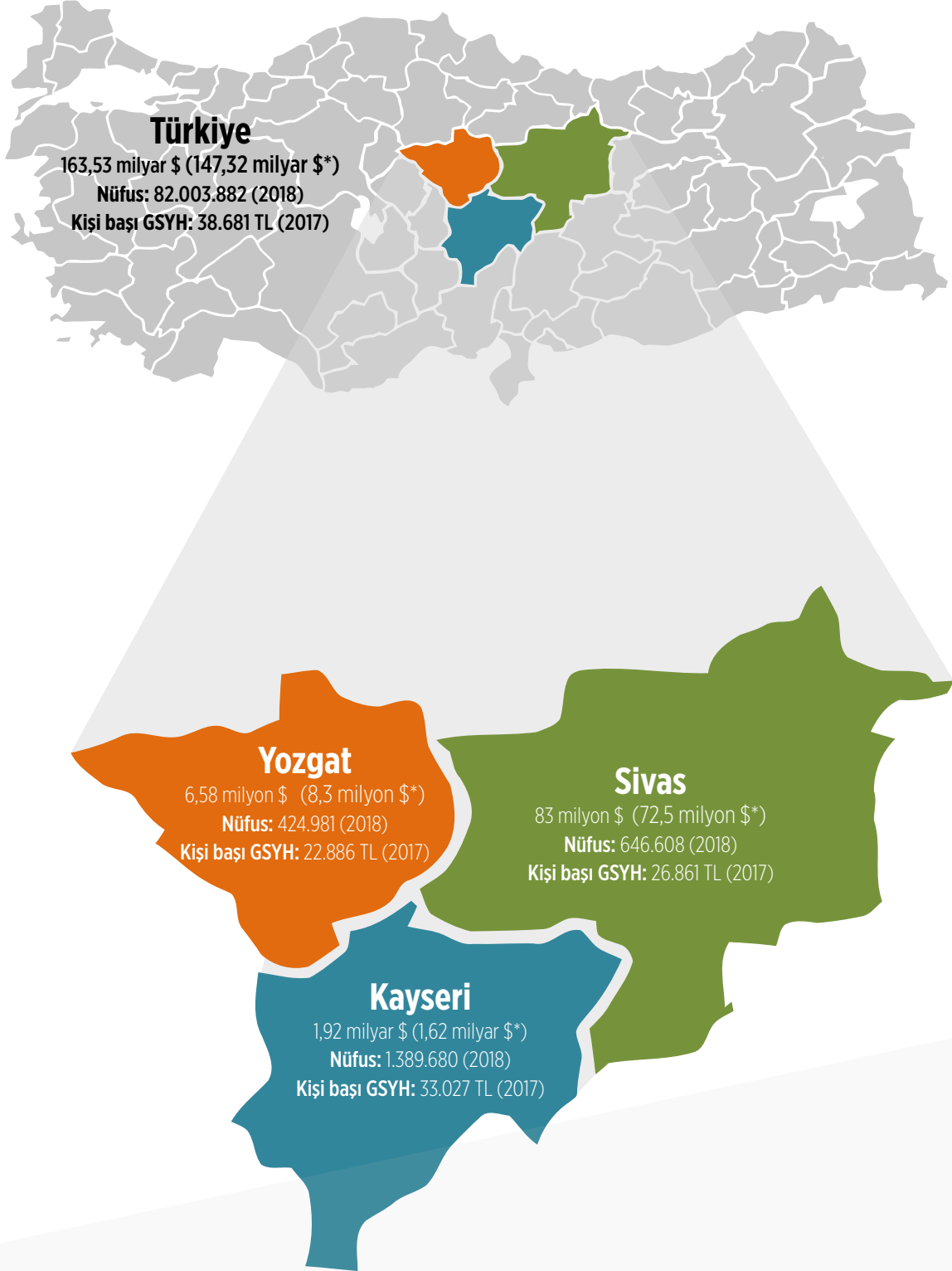
EKONOMİ GÖSTERGELERİ

www.oran.org.tr

KAYSERİ
SİVAS
YOZGAT

Derleyen: Nurullah TOPKARAOĞLU

TR72 BÖLGESİ (KAYSERİ, SİVAS, YOZGAT) 2018 İHRACAT VERİLERİ

* Parantez içindeki veriler 2017 Yılı İhracat Rakamlarıdır.

TR72 BÖLGE İLLERİ 2018 İHRACAT RAKAMLARI (1000 \$)

	2017 yılı ülke ihracatında sıralaması	2018 yılı ülke ihracatında sıralaması	2017 Yılı	2018 Yılı	Yıllık Değişim
Kayseri	12	12	1.613.872,92	1.919.281,11	19%
Sivas	55	53	72.476,99	83.004,59	15%
Yozgat	73	74	8.398,83	6.579,32	-22%
TR72	-	-	1.694.748,74	2.008.865,02	19%

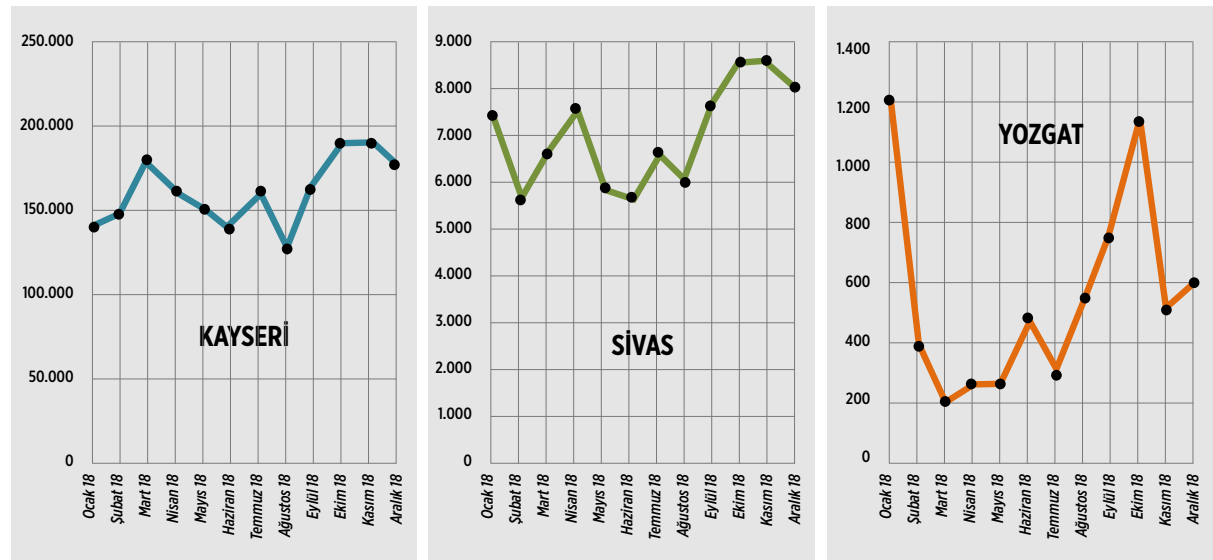
*İhracatçı firmaların kanuni merkezleri bazında ihracat performansı (1000 \$)

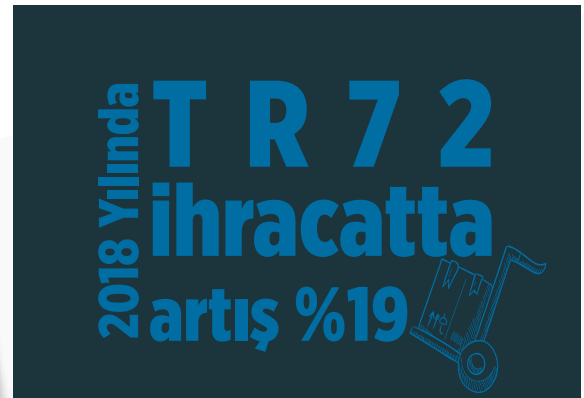
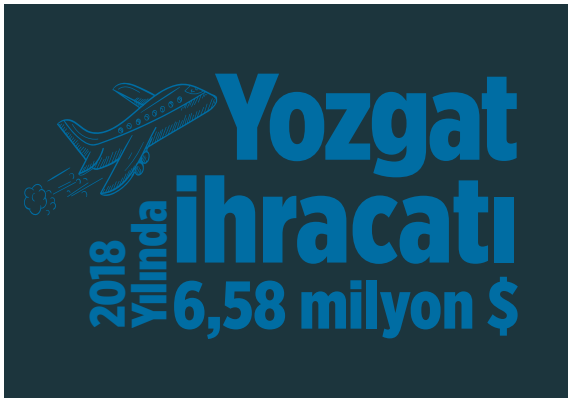
2018 yıl sonu ihracat değerlerine göre Kayseri, Türkiye genelindeki 2017 yılındaki 12. Sırasını devam ettirmiş, Sivas 2017 yılına göre 2 basamak yükselerek 53. Sıraya gelmiş ve Yozgat ise 2017 yılındaki sırasına göre 1 basamak düşüyle 74. sırada yerini almıştır. 2018 yılında Türkiye genelinde yapılan ihracatın % 44,08'ini İstanbul ili, % 1,17'sini Kayseri ili, on binde 5,07'sini Sivas ili ve on binde 0,4'ünü ise Yozgat ili gerçekleştirmiştir. Kayseri ilinin 2018 yılı içerisindeki ihracatının % 12,77'si Irak'a, % 5,99'u Belçika'ya, % 5,12'si Almanya'ya gerçekleşmiştir. Kayseri'nin ihracatında ilk 3 sırayı alan sektörler sırasıyla; mobilya, kağıt ve orman ürünleri sektörü, demir ve demir dışı metaller sektörü ile tekstil ve hammaddeleri sektörü olmuştur.

Sivas ilinin 2018 yılı içinde gerçekleştirdiği ihracatın %17,17'si Birleşik Devletler'e, % 15,03'ü Çin Halk Cumhuriyetine ve % 11,74'ü Suriye'ye gerçekleştirilmiştir. Sivas'ın ihracatında ilk 3 sırayı alan sektörler sırasıyla; makine ve aksamları sektörü, madencilik ürünleri sektörü ile hububat, bakliyat, yağlı tohumlar ve mamulleri olmuştur.

Yozgat ilinden 2018 yılında gerçekleştirilen ihracat verilerine göre % 33,63 ile Irak ilk sırayı, % 9,77 ile Almanya ikinci sırayı ve % 8,28 ile KKTC üçüncü sırayı almıştır. Yozgat ilinden gerçekleştirilen ihracatta ilk üç sırayı alan sektörler sırasıyla; hububat, bakliyat, yağlı tohumlar ve mamulleri sektörü, hazır giyim ve konfeksiyon sektörü ile otomotiv endüstrisidir.

TR72 BÖLGE İLLERİ 2018 AYLIK İHRACAT RAKAMLARI (1000 \$)

TR72 BÖLGE İLLERİNİN ÜLKELERE GÖRE İHRACAT RAKAMLARI (\$)

KAYSERİ	2018 KÜMÜLATİF (\$)	KAYSERİ	2017 KÜMÜLATİF (\$)
IRAK	245.013.341,26	IRAK	226.384.953,98
BELÇİKA	101.457.785,55	ALMANYA	92.071.045,25
ALMANYA	98.301.334,97	BELÇİKA	68.516.224,33
İTALYA	80.302.454,01	İTALYA	68.210.647,14
CEZAYİR	71.786.646,34	BİRLEŞİK DEVLETLER	60.276.836,38
KAYSERİ SERBEST BLG.	67.270.696,30	KAYSERİ SERBEST BLG.	55.582.513,13
BİRLEŞİK KRALLIK	52.900.818,16	BİRLEŞİK KRALLIK	46.551.617,48
BİRLEŞİK DEVLETLER	51.259.241,09	İSRAİL	41.656.821,10
İSRAİL	51.019.027,52	ROMANYA	38.822.142,34
ROMANYA	50.766.410,96	SUUDİ ARABİSTAN	38.438.090,89

SİVAS	2018 KÜMÜLATİF (\$)	SİVAS	2017 KÜMÜLATİF (\$)
BİRLEŞİK DEVLETLER	14.251.464,62	ÇİN HALK CUMHURİYETİ	13.472.173,89
ÇİN HALK CUMHURİYETİ	12.477.248,08	BİRLEŞİK DEVLETLER	11.432.560,00
SURİYE	9.745.590,00	ALMANYA	5.587.147,49
ALMANYA	5.665.937,09	SURİYE	5.269.747,12
İSVEÇ	3.418.719,15	SUUDİ ARABİSTAN	4.263.427,07
HINDİSTAN	2.998.267,22	İSVEÇ	3.570.914,64
ÖZBEKİSTAN	2.959.423,34	HINDİSTAN	3.424.065,47
İSRAİL	2.539.694,08	İSRAİL	3.230.224,33
AVUSTURYA	2.206.931,93	AVUSTURYA	1.730.262,44
ROMANYA	2.194.822,57	HOLLANDA	1.702.215,39

YOZGAT	2018 KÜMÜLATİF (\$)	YOZGAT	2017 KÜMÜLATİF (\$)
IRAK	2.212.843,09	IRAK	3.969.688,55
ALMANYA	642.763,89	MERSİN SERBEST BÖLGE	830.632,36
KKTC	544.695,75	KKTC	502.574,64
FRANSA	390.845,38	BİRLEŞİK DEVLETLER	428.887,70
RUSYA FEDERASYONU	316.989,43	ALMANYA	360.211,92
İSPANYA	281.496,55	ARNAVUTLUK	315.883,37
BİRLEŞİK DEVLETLER	249.353,00	POLONYA	289.668,22
BURKİNA FASO	243.853,93	İSPANYA	252.191,28
İTALYA	221.460,98	İTALYA	251.527,77
İSRAİL	155.032,90	YUNANİSTAN	214.854,08

Kayseri
ihracatında
IRAK ilk sırada

Sivas
ihracatında
ABD ilk sırada

Yozgat
ihracatında
IRAK ilk sırada

Türkiye ihracatında
en büyük sektör
otomotiv endüstrisi

%19,30

2018 Yılında Türkiye'nin en fazla ihracat yaptığı
ilk 3 ülke **Almanya**
Birleşik Krallık
İtalya

Türkiye'de sektörel bazda
en büyük ihracat
otomotiv endüstrisi ile
Almanya'ya

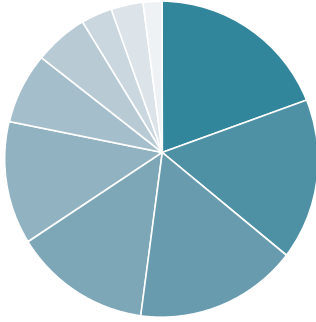
2018 Yılında en çok ihracatın yapıldığı
Almanya'ya
toplam ihracat değeri
15,8 milyar \$

2018'de Türkiye'den
en fazla ihracat yapılan
ilk 10 ülkenin
toplam ihracata
orani **%48,6**

TR72 BÖLGESİ SEKTÖR İHRACAT RAKAMLARI (2018 YILI)

KAYSERİ

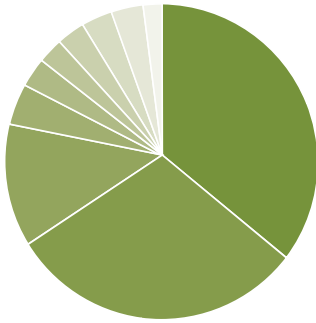

- Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri
- Demir ve Demir Dışı Metaller
- Tekstil ve Hammadderi
- Elektrik Elektronik ve Hizmet
- Çelik
- Madencilik Ürünleri
- Kimyevi Maddeler ve Mamulleri
- İklimlendirme Sanayii
- Makine ve Aksamları
- Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller

İl ihracatındaki ilk 10 sektör (1000 \$)

Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri	354.146,51
Demir ve Demir Dışı Metaller	302.491,00
Tekstil ve Hammaddeleri	286.825,72
Elektrik Elektronik ve Hizmet	248.768,57
Çelik	232.884,39
Madencilik Ürünleri	139.935,84
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	104.224,20
İklimlendirme Sanayii	60.054,62
Makine ve Aksamları	59.658,20
Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller	33.274,48

SİVAS

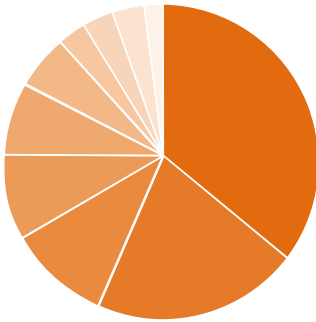

- Makine ve Aksamları
- Madencilik Ürünleri
- Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri
- Demir ve Demir Dışı Metaller
- Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri
- İklimlendirme Sanayii
- Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller
- Kimyevi Maddeler ve Mamulleri
- Meyve Sebze Mamulleri
- Çelik

İl ihracatındaki ilk 10 sektör (1000 \$)

Makine ve Aksamları	28.356,02
Madencilik Ürünleri	26.014,06
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	10.911,32
Demir ve Demir Dışı Metaller	4.070,07
Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri	3.012,36
İklimlendirme Sanayii	2.696,19
Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller	2.267,49
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	1.622,91
Meyve Sebze Mamulleri	1.545,86
Çelik	925,19

YOZGAT

- Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri
- Hazırgiyim ve Konfeksiyon
- Otomotiv Endüstrisi
- Meyve Sebze Mamulleri
- Deri ve Deri Mamulleri
- Makine ve Aksamları
- Tekstil ve Hammaddeleri
- Savunma ve Havacılık Sanayii
- Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller
- Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri

İl ihracatındaki ilk 10 sektör (1000 \$)

Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	2.424,45
Hazırgiyim ve Konfeksiyon	1.062,32
Otomotiv Endüstrisi	857,48
Meyve Sebze Mamulleri	473,77
Deri ve Deri Mamulleri	356,50
Makine ve Aksamları	345,40
Tekstil ve Hammaddeleri	294,92
Savunma ve Havacılık Sanayii	274,39
Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller	206,93
Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri	129,39

Kayseri ihracatında
**Mobilya,
 Kağıt ve
 Orman Ürünleri** birinci sırada

**Mobilya,
 Kağıt ve
 Orman Ürünleri** Kayseri ihracatındaki payı % 18,5

Sivas ihracatında
**Makine ve
 Aksamları** birinci sırada

**Makine ve
 Aksamları** Sivas ihracatındaki payı % 34,2

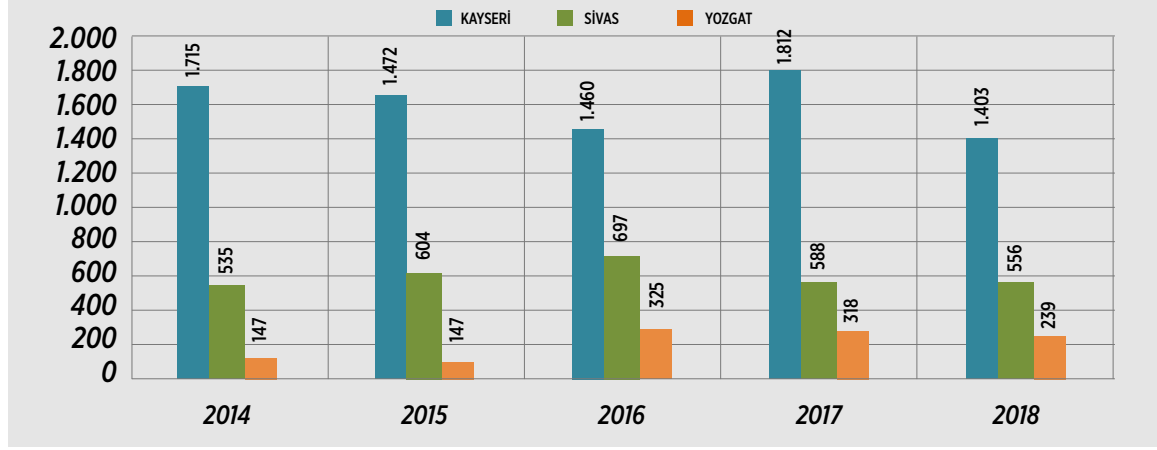
Yozgat ihracatında
 Hububat, Bakliyat,
 Yağlı Tohumlar ve
Mamulleri birinci sırada

Hububat, Bakliyat,
 Yağlı Tohumlar ve
Mamulleri Yozgat ihracatındaki payı % 36,8

TR72'de ilk 3 sektör
**Mobilya,
 Makine ve
 Hububat**

TR72'de ilk 3 sektörün
**ihracata
 katkısı** % 19,2

TR72 BÖLGE İLLERİ İTHALAT RAKAMLARI (\$)

*Kayseri değerleri milyon \$, Sivas ve Yozgat değerleri 100.000 \$ bazındadır.

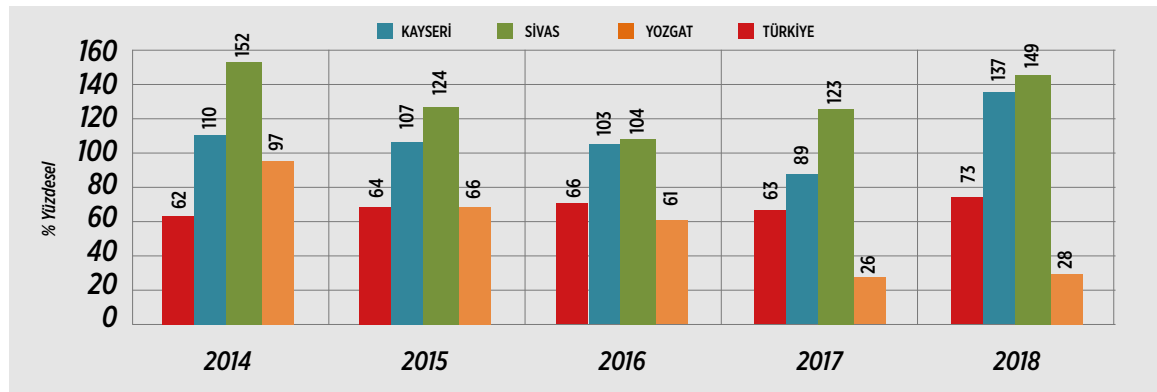
Kayseri ilinde 2018 yılında gerçekleşen ithalat kalemlerinde ISIC rev3 kodlarına göre en fazla ithalat yapılan 5 sanayi alt grubu sırasıyla ana metal sanayi, kimyasal madde ve ürünler, diğer ulaşım araçları, makine ve teçhizat ile tarım ve hayvancılık olarak gerçekleşti. 2018'de bu ilk 5 sektörün toplam ithalat değeri 1,16 milyar dolar oldu. 2017 yılı ithalat değerine göre Kayseri ithalatı 2018'de %22,59 azaldı.

Sivas ilinde 2018 yılında gerçekleşen ithalat kalemlerinde ISIC rev3 kodlarına göre en fazla ithalat yapılan 5 sanayi alt grubu sırasıyla tarım ve hayvancılık, makine ve teçhizat, kimyasal madde ve ürünler, tıbbi aletler; hassas optik aletler ve saat ile ana metal sanayi olarak

gerçekleşti. 2018'de bu ilk 5 sektörün toplam ithalat değeri 48,5 milyon dolar oldu. 2017 yılı ithalat değerine göre ise Sivas ithalatı 2018'de %5,41 azaldı.

Yozgat ilinde 2018 yılında gerçekleşen ithalat kalemlerinde ISIC rev3 kodlarına göre en fazla ithalat yapılan 5 sanayi alt grubu sırasıyla tarım ve hayvancılık; tekstil ürünleri; makine ve teçhizat; radyo, televizyon, haberleşme teçhizatı ve cihazları ile elektrikli makina ve cihazlar olarak gerçekleşti. 2018'de bu ilk 5 sektörün toplam ithalat değeri 18,86 milyon dolar oldu. 2017 yılı ithalat değerine göre ise Yozgat ithalatı 2018'de %24,88 azaldı.

TR72 BÖLGE İLLERİNDE İHRACATIN İTHALATI KARŞILAMA ORANI

* Tablodaki değerler, ilgili yıl içindeki (ihracat değeri / ithalat değeri) x 100'dür.

Türkiye genelinde 2014 yılından 2018 yılı sonuna kadar yıllık bazda ihracatın ithalatı karşılama oranı %10 artış ile %75 seviyesine geldi. Kayseri ve Sivas illerinde ihracatın ithalatı karşılama oranı 2018 yılında sırasıyla

%137 ve %149 olarak Türkiye ortalamasının üzerinde gerçekleşti. Yozgat ilinde ise 2018 yılında ihracatın ithalatı karşılama oranı %28 ile Türkiye ortalamasının altında kaldı.

2018 yılında **Kayseri'nin**
en fazla
ithalata
Ana Metal Sanayisinde

2018 yılında **Kayseri'de**
Ana Metal Sanayisindeki
ithalata
610 milyon \$

2018 yılında **Sivas'ın**
en fazla
ithalata
Tarım ve Hayvancılıkta

2018 yılında **Sivas'ın**
Tarım ve Hayvancılık
ithalata
23,93 milyon \$

2018 yılında **Yozgat'ın**
en fazla
ithalata
Tarım ve Hayvancılıkta

2018 yılında **Yozgat'ın**
Tarım ve Hayvancılık
ithalata
6,85 milyon \$

2018 yılında **Türkiye'nin**
toplam
ithalata
223 milyar \$

2018 yılında **Türkiye**
ithalata
2017 yılına göre
%4,59 azaldı

TR72 BÖLGESİ 2018 YILI KURULAN – KAPANAN ŞİRKET İSTATİSTİKLERİ

NUTS KODU	İL ADI	2018 OCAK-ARALIK (ON İKİ AYLIK)									Sermaye (TL)	2017 OCAK-ARALIK (ON İKİ AYLIK)							
		Sermaye (TL)	KURULAN			TASFIYE		KAPANAN				Sermaye (TL)	KURULAN			TASFIYE		KAPANAN	
			ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.	ŞİRKET	KOOP.	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.			ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.	ŞİRKET	KOOP.	ŞİRKET	KOOP.
TR721	KAYSERİ	225.858.710	1.075	16	375	192	24	161	17	326	157.351.000	1.019	18	980	117	16	186	23	187
TR722	SIVAS	78.746.127	292	11	111	49	4	37	5	108	70.731.000	250	6	179	23	3	47	8	93
TR723	YOZGAT	68.005.000	148	9	83	17	9	10	5	75	49.545.000	116	12	188	6	7	13	6	63
TR72	TOPLAM	372.609.837	1.515	36	569	258	37	208	27	509	277.627.000	1.385	36	1.347	146	26	246	37	343

2018 yılında TR72 bölgesinde kurulan toplam şirket sayısı 2017 yılına göre % 9,39 artış ile 1.515 adet olarak gerçekleşti. 2018 yılında bir önceki yıla kurulan şirket sayısındaki yüzdesel artışta % 27,59 ile Yozgat, sayısal artışta ise 1.075 şirket ile Kayseri birinci oldu. 2018 yılında TR72'de kurulan şirketlerin sermaye top-

lamı TL bazında bir önceki yıla göre %34,21 artış ile 372.609.837,00 olarak gerçekleşti. 2018 yılında bir önceki yıla göre kurulan şirketlerin sermaye toplamında yüzdesel olarak %43,54 ve parasal olarak da toplamda 225.858.710,00 TL gerçekleşme ile Kayseri ilk sırada yer aldı.

2018'DE KURULAN YABANCI SERMAYELİ ŞİRKETLERİN TR72 BÖLGESİ İLLERİNE GÖRE DAĞILIMLARI

Nuts Kodu	İller	Anonim Şirketler			Limited Şirketler		
		Şirket Sayısı	Ortak Olunan Şirketlerdeki Sermaye Toplamı (TL)	Ortak Olunan Şirketlerdeki Ülkenin Sermaye Toplamı (TL)	Şirket Sayısı	Ortak Olunan Şirketlerdeki Sermaye Toplamı (TL)	Ortak Olunan Şirketlerdeki Ülkenin Sermaye Toplamı (TL)
TR721	KAYSERİ	6	6.744.210	296.730	77	22.455.000	16.232.600
TR722	SIVAS	1	50.000	10.000	6	1.860.000	1.097.500
TR723	YOZGAT	1	500.000	217.500	11	12.010.000	3.545.000
TR72	BÖLGESEL	8	7.294.210	524.230	94	36.325.000	20.875.100
TR	TÜRKİYE	1127	754.480.626	497.140.160	12274	3.634.315.000	2.905.299.325

2018 yılında TR72 bölgesinde kurulan yabancı sermayeli anonim ve limited şirketlerin toplam sayısı 102, toplam sermayesi ise 43.619.210,00 TL olarak gerçekleşti. 2018'de Kayseri'de kurulan toplam yabancı sermayeli şirket sayısı 83 ve toplam şirket sermayeleri

29.199.210,00 TL oldu. 2018'de kurulan yabancı sermayeli şirketlerin sermayesinin 2018'de kurulan toplam şirket sermayesine oranı, Kayseri ilinde % 12,83, Sivas ilinde %2,43, Yozgat ilinde ise %18,40 olarak gerçekleşti.

2018 yılında Kayseri'de kurulan firma sayısı **1.075**

Kayseri'de kurulan şirketlerin toplam sermayesi **157 milyon TL**

2018 yılında Kayseri, Sivas, Yozgat'ta kurulan toplam kooperatif sayısı **1.075**

2018 yılında TR72 bölgesinde işletmesi ve şirket toplamı **2.084**

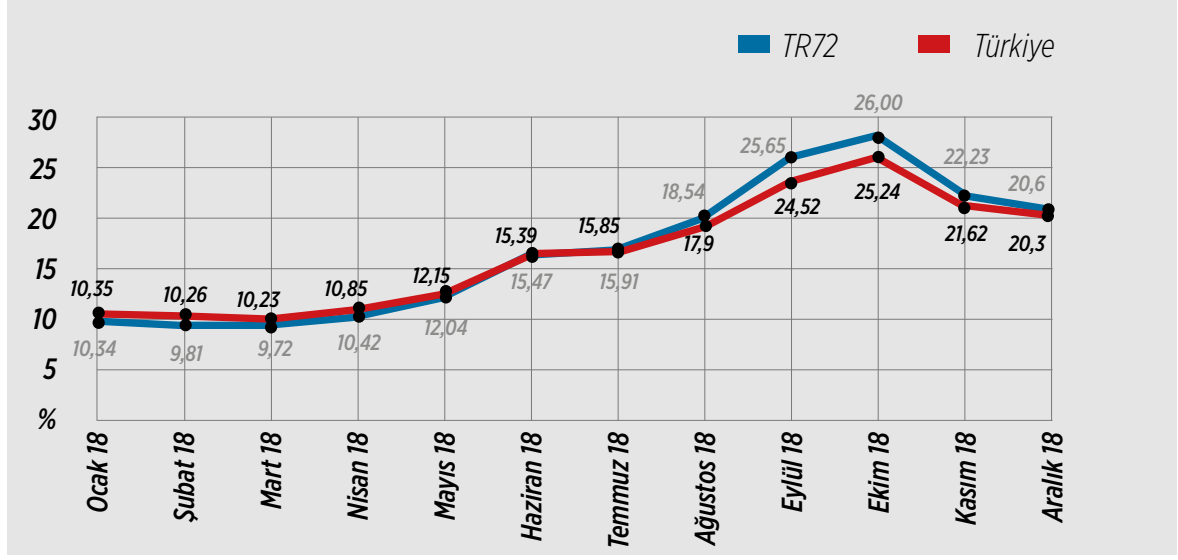
2018 yılında TR72'de kurulan şirketlerin toplam sermayesi **372 milyon TL**

2018 yılında TR72'de kurulan yabancı sermayeli şirketlerin sermaye toplamı **43 milyon TL**

2018 yılında TR72'de kapanan ve tasfiye edilen şahıs işletmesi ve şirket sayısı **975**

2017 yılına göre TR72'de kapanan ve tasfiye edilen şirket sayısında artış **%32,6**

TÜKETİCİ FİYATLARI ENDEKSİ (TÜFE)

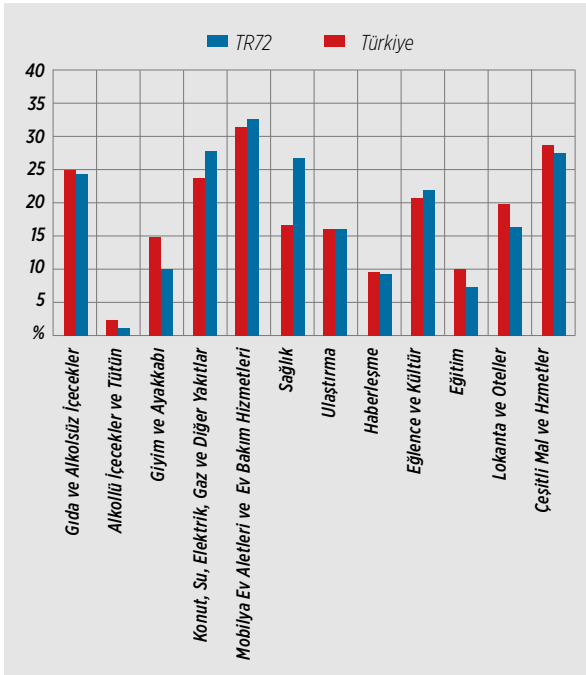

TÜFE (2003=100) Bir Önceki Yılın Aynı Ayına Göre Değişim (Yıllık Değişim) (%)

Türkiye geneli tüketici fiyatları endeksi (TÜFE), yıllık bazda bir önceki yılsonu değerine göre %9,16 artarak 2018 yılı sonunda %20,3 olarak gerçekleşmiştir. TÜFE'nin hesaplanmasında her ay 81 il merkezini de kapsayan 225 ilçede bulunan 28.711 işyerinden toplam 544.256 adet fiyat derlenmekte ve ayrıca 4.274 kiracı

da hesaplamalar kapsamında dikkate alınmaktadır. Kayseri, Sivas ve Yozgat illerinden oluşan TR72 bölgesinde ise 2017 yılsonu %11,97 olarak gerçekleşen TÜFE, 2018 yılı sonunda % 8,63'lük artışla %20,6 olarak gerçekleşerek Türkiye ortalamasının üzerinde yer almıştır.

ANA HARCAMA GRUPLARINA GÖRE TÜFE (2018)

TÜFE (2003=100) Bir Önceki Yılın Aynı Ayına Göre Değişim (Yıllık Değişim) (%)

Türkiye genelinde 2017 yılı sonuna göre ana harcama gruplarında en yüksek TÜFE artışı % 18,62 ile mobilya, ev aletleri ve ev bakım hizmetlerinde gerçekleşerek 2018 yılsonu değeri %31,36 oldu. Türkiye genelinde 2017 yılı sonuna göre ana harcama gruplarına göre TÜFE'de yaşanan en büyük düşüş % 2,27 ile ulaştırma grubunda gerçekleşerek 2018 yılsonu değeri %15,91 oldu.

TR72 bölgesinde 2017 yılı sonuna göre ana harcama gruplarında en yüksek TÜFE artışı % 19,56 ile mobilya, ev aletleri ve ev bakım hizmetlerinde gerçekleşerek 2018 yılsonu değeri %32,64 oldu. TR72 bölgesinde 2017 yılı sonuna göre ana harcama gruplarında TÜFE'de yaşanan en büyük düşüş % 4,09 ile ulaştırma grubunda gerçekleşerek 2018 yılsonu değeri %16,07 oldu.

TÜFE
Türkiye Geneli
2018 Sonu
Değeri % 20,3

TR72 Bölgesi
TÜFE
2018 Sonu
Değeri % 20,6

TR72'de yıllık
en yüksek artış
mobilya ve
ev aletlerinde

Türkiye'de yıllık
en yüksek artış
mobilya ve
ev aletlerinde

TR72'de Eğitim'deki
artış
% 7,27

Türkiye'de Eğitim'deki
artış
% 10,19

TR72 enflasyonu
Türkiye genelinin
altında

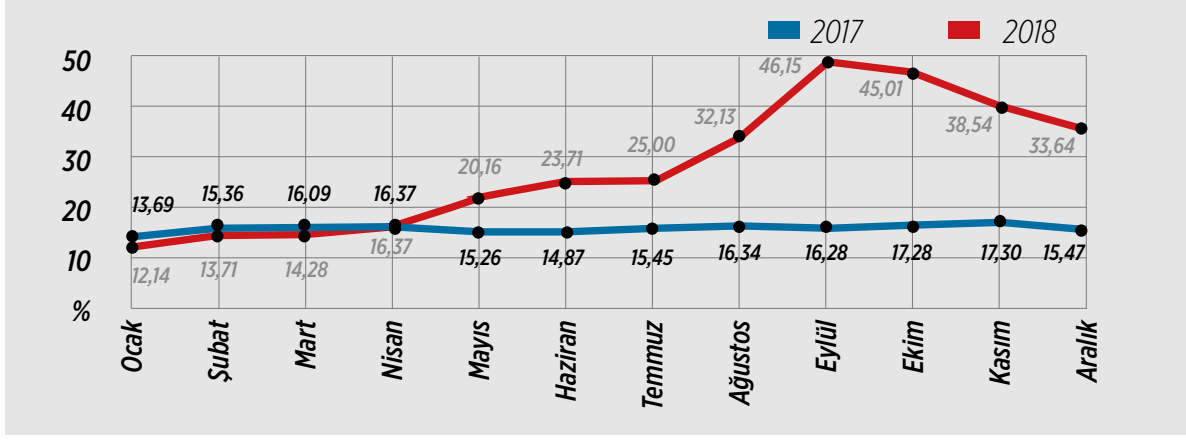

Türkiye ve TR72'de
en az artış
alkollü içecekler
ve tütünde

YURT İÇİ ÜRETİCİ FİYAT ENDEKSİ (Yİ-ÜFE, TÜRKİYE GENELİ)

Yurt içi üretici fiyat endeksi (Yİ-ÜFE) 2017 yılı sonunda %15,47 iken 2018 yılı sonunda %18,17 artış ile %33,64 olarak gerçekleşti.

Türkiye genelinde ana sanayi gruplarındaki Yurt içi üretici fiyat endeksi (Yİ-ÜFE) 2018 yılı sonunda bir önceki yılın aynı ayına göre en fazla artış %57,13 ile Enerji grubunda, sonrasında ise sırayla %34,14 ile Ara mali grubunda, %32,92 ile sermaye mali grubunda, %25,49 ile dayanıksız tüketim malları grubunda ve en az artış

ise % 24,92 ile dayanıklı tüketim malları sektöründe meydana gelmiştir.

Türkiye genelindeki Nace rev.2 bazlı sektörler için Yurt içi üretici fiyat endeksi (Yİ-ÜFE) 2018 yılı sonunda bir önceki yılın aynı ayına göre en fazla %75,02 ile Elektrik, Gaz, Buhar sektöründe, sonrasında ise sırayla %31,11 ile İmalat Ürünleri sektöründe, %24,34 ile Madencilik ve Taşocakçılığı sektöründe ve en az artış ise % 9,13 ile Su Temini sektöründe gerçekleşmiştir.

Yİ-ÜFE Değişim Oranları Aralık 2018					
		Endeks	Aylık Değişim %	Önceki Yılın Aralık Ayına Göre Değişim %	Oniki Aylık Ortalamalara Göre Değişim
	Yİ-ÜFE	422,94	-2,22	33,64	27,01
Sektörler Nace rev.2	B. Madencilik ve Taşocakçılığı	518,87	-2,46	24,34	23,58
	C. İmalat Ürünleri	422,74	-1,56	31,11	26,65
	D. Elektrik, Gaz, Buhar	366,5	-8,47	75,02	34,65
	E. Su Temini	331,04	-0,13	9,13	6,97
Yİ-ÜFE Ana Sanayi Grupları ve Değişim Oranları					
	Yİ-ÜFE	422,94	-2,22	33,64	27,01
Ana Sanayi Grupları	ARM. (Ara Mali)	458,98	-1,85	34,14	31
	DLT. (Dayanıklı Tüketim Mali)	298,83	-0,08	24,92	20,15
	DZT. (Dayanıksız Tüketim Mali)	337,29	-0,49	25,49	16,08
	ENJ. (Enerji)	581,33	-8,91	57,13	40,33
	SEM. (Sermaye Mali)	368,52	-0,24	32,92	28,28

Türkiye Geneli
2018 Yıl Sonu
ÜFE % 33,64

Türkiye Geneli
2018 Eylül - Aralık Dönemi
ÜFE % -12,51
Düşüşü

Ana sanayide
yıllık en az artış
Dayanıklı Tüketim Mali
% 24,92

Ana sanayide
yıllık en fazla artış
Enerji Grubunda
% 75,02

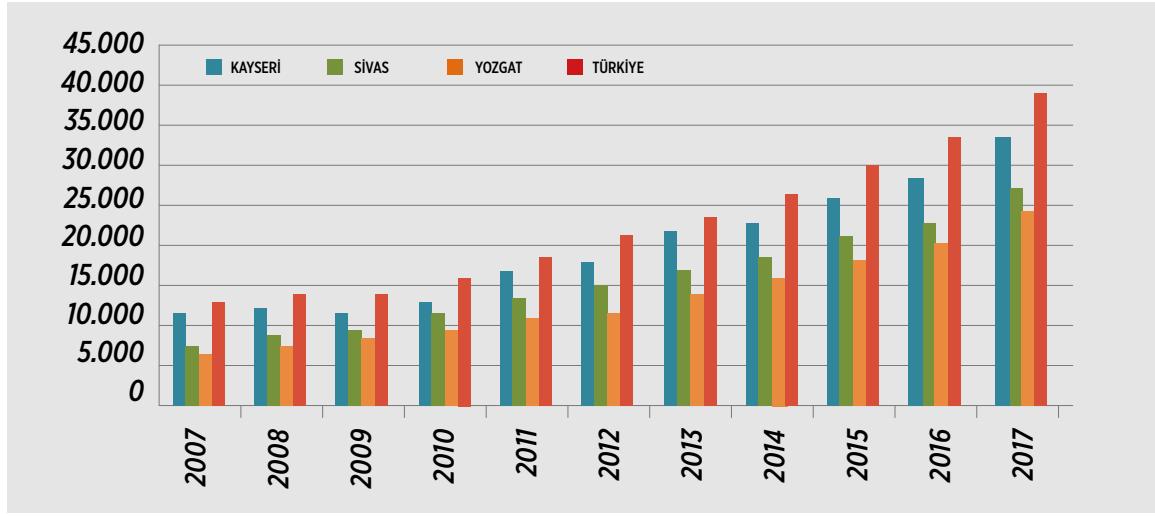
Sektörlerde 2018 yılı sonunda
en fazla artış
Elektrik,
Gaz, Buhar
sektöründe

Sektörlerde 2018 yılı sonunda
en az artış
Su
Temini
sektöründe

Elektrik, Gaz, Buhar
sektöründe
2018 yılındaki
artış % 75,02

Su Temini
sektöründe
2018 yılındaki
artış % 9,13

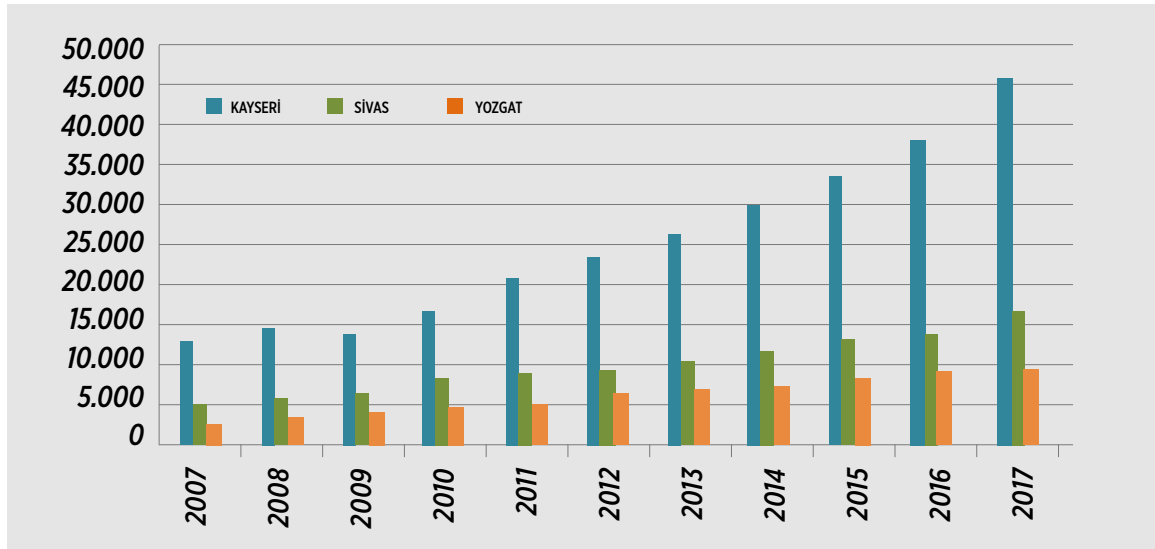
TR72 BÖLGESİ KİŞİ BAŞINA DÜŞEN GSYH (TL)

Kişi başına düşen Gayri Safi Yurtiçi Hasıla Türkiye ortalaması 2007 yılında 12.550 TL iken 2017 sonu itibari ile %308 artış ile 38.681 TL olarak gerçekleşmiştir. Aynı dönemde TR72 bölgesinde yer alan Yozgat ilinde 6.675 TL'den 22.886 TL'ye %343 artış, Sivas ilinde 7.651'den 26.861'e %351 oranında artış ve Kayseri ilinde

11.305'ten 33.027'e %292 artış gerçekleşmiştir. TR72 bölgesinde 2017 sonu itibari ile kişi başına GSYH'nin en yüksek olduğu il 33.027 TL ile Kayseri olmakla birlikte, bu değer Türkiye ortalaması olan 38.681 TL'nin altında gerçekleşmiştir.

TR72 BÖLGESİ GSYH (MİLYON TL)

2017 sonu itibari ile Türkiye'deki GSYH 2007 sonuna göre %353 artış ile 3.106.536.751.000 TL'ye yükseldi. Aynı dönemde Kayseri ili GSYH değeri %346 artış ile

45.176.638.000 TL, Sivas ili GSYH değeri %341 artış ile 16.687.585.000 TL ve Yozgat ili GSYH değeri ise %290 artış ile 9.608.761.000 TL olarak gerçekleşti.

2017 sonunda Türkiye'de
kişi başına düşen
GSYH
değeri 38.681 TL

2017 sonunda Kayseri'de
kişi başına düşen
GSYH
değeri 33.027 TL

2017 sonunda Sivas'ta
kişi başına düşen
GSYH
değeri 26.861 TL

2017 sonunda Yozgat'ta
kişi başına düşen
GSYH
değeri 22,886 TL

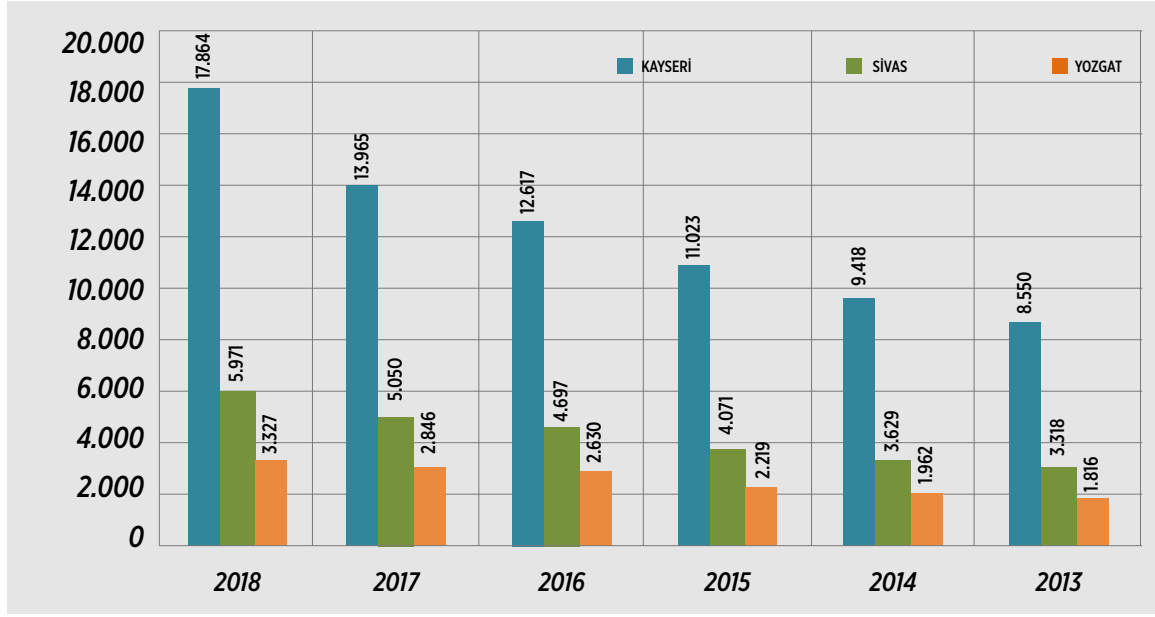
2004 yılından 2017 sonuna kadar
TR72 bölgesinde
kişi başına düşen
GSYH
değerinde en çok artış
%502 ile Sivas ilinde

2017 sonunda TR72 bölgesinde
Türkiye GSYH'sindeki
payı **%1,45 ile**
en büyük olan il
Kayseri

2017 sonunda Türkiye'de
GSYH
değeri 3.1 katrilyon TL

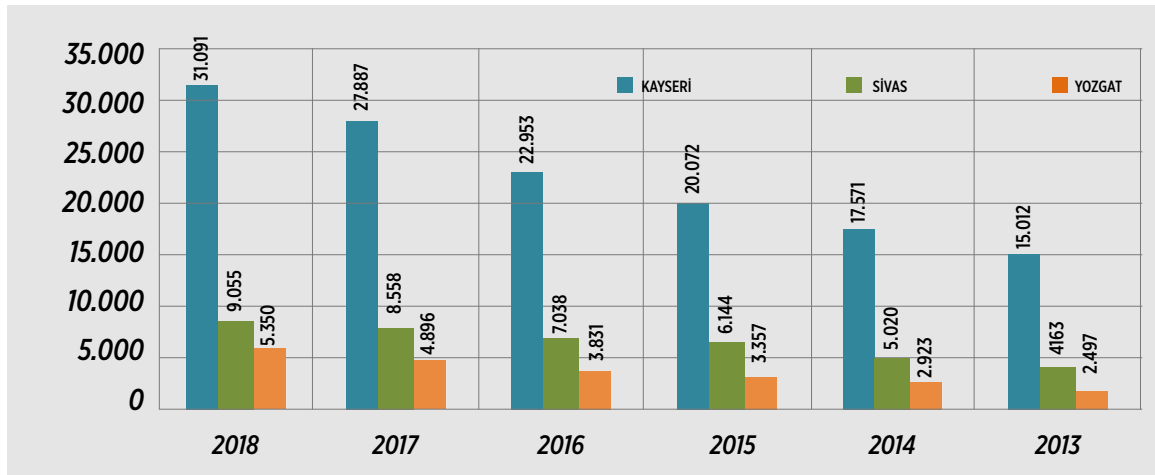
2007 yılına göre
Türkiye
GSYH
değeri **%353 artış** gösterdi

TR72 İLLERİNE GÖRE BANKA MEVDUAT TOPLAMLARI (MİLYON TL)

TR72 bölgesinde 2013'ten 2018 yılı sonuna kadar mevduat toplamlarında %208 yüzdesel artış ile en çok artış olan il Kayseri'dir. 2013'den 2018 yılı sonuna TR72 bölgesinde mevduat toplamlarında Türk lirası bazında en fazla artış 9,3 milyar TL ile Kayseri ilinde gerçekleşmiştir.

TR72 İLLERİNE GÖRE BANKA KREDİSİ TOPLAMLARI (MİLYON TL)

Banka kredi toplamı, toplam nakdi krediler ve gayri nakdi kredilerin toplamıdır.

TR72 Bölgesinde 2013'ten 2018 yılı sonuna kadar olan dönemdeki kredi toplamlarında yüzdesel artış olarak %217,5 ile Sivas ili birinci sıradadır. Aynı dönem için türk lirası bazında en çok artış ise 16 milyar TL ile Kayseri ilinde gerçekleşmiştir. 2018 yılı sonunda TR72

bölgesindeki kredilerin toplamı Türkiye'deki toplam kredilerin %1,39'unu oluşturmaktadır. 2018 yılı sonunda takipteki kredi alacakları Kayseri'de 1,06 milyar TL, Sivas'ta 497 milyon TL ve Yozgat'ta 183 milyon TL olmuştur.

2018 sonunda
Kayseri'de
toplam
mevduat
17,8 milyar TL

2018 sonunda
Kayseri'de
toplam
kredi
31 milyar TL

2018 sonunda
Sivas'ta
toplam
mevduat
25,9 milyar TL

2018 sonunda
Sivas'ta
toplam
kredi
9 milyar TL

2018 sonunda
Yozgat'ta
toplam
mevduat
3,3 milyar TL

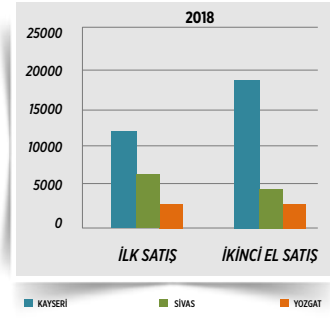
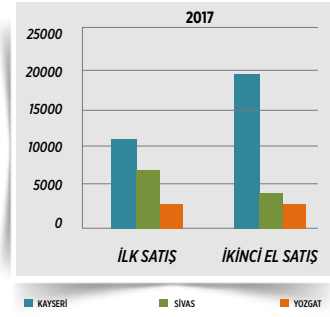
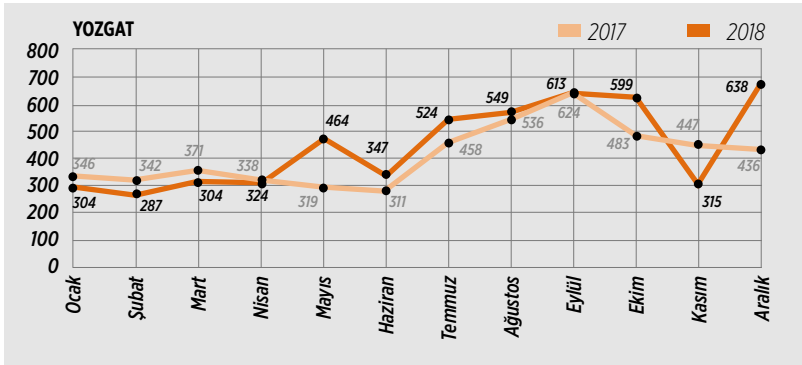
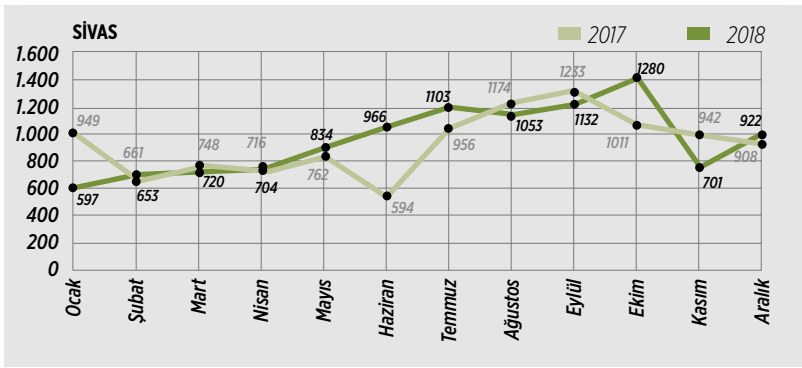
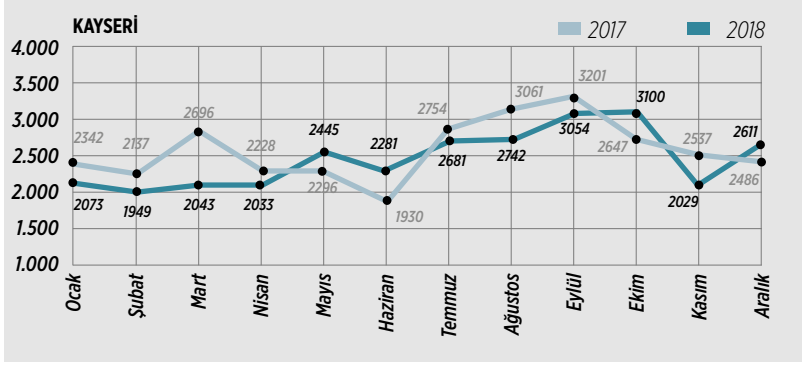
2018 sonunda
Yozgat'ta
toplam
kredi
5,3 milyar TL

2013'ten 2018 sonuna kadar
TR72 bölgesinde
mevduat
toplamındaki artış
%198

2013'ten 2018 sonuna kadar
Türkiye'de
mevduat
toplamındaki artış
%215

TR72 BÖLGE İLLERİ KONUT SATIŞ İSTATİSTİKLERİ

TR72 Bölgesinde 2018 yılında satılan toplam konut sayısı 44.994 olarak gerçekleşti. 2017 yılında ise bölgede toplam 45.980 adet konut satışı gerçekleşmişti. TR72 Bölgesinde 2018 yılında bir önceki yıla göre satılan toplam konut sayısı % 2,14 azaldı. 2018 yılında Kayseri ilinde satılan toplam konut sayısı 29.041, Sivas ilinde satılan toplam konut sayısı 10.665, Yozgat

ilinde satılan toplam konut sayısı ise 5.288 olarak gerçekleşti. 2018 yılında gerçekleşen konut satışlarında ilk satışlar ise Kayseri ilinde 10.823, Sivas ilinde 6.080, Yozgat ilinde ise 2671 olarak gerçekleşti. 2018 yılında gerçekleşen ilk el satışlarının toplam satışlara oranı ise Kayseri ilinde %37,27, Sivas ilinde %57,01, Yozgat ilinde ise %50,51 olarak gerçekleşti.

Kayseri'de
29,041 adet
konut
satıldı 2018 yılında

Kayseri'de
satılan toplam konut sayısı
2017
yılına göre % 4,2 azaldı

Sivas'ta
10.665 adet
konut
satıldı 2018 yılında

Sivas'ta
satılan toplam konut sayısı
2017
yılına göre % 0,1 arttı

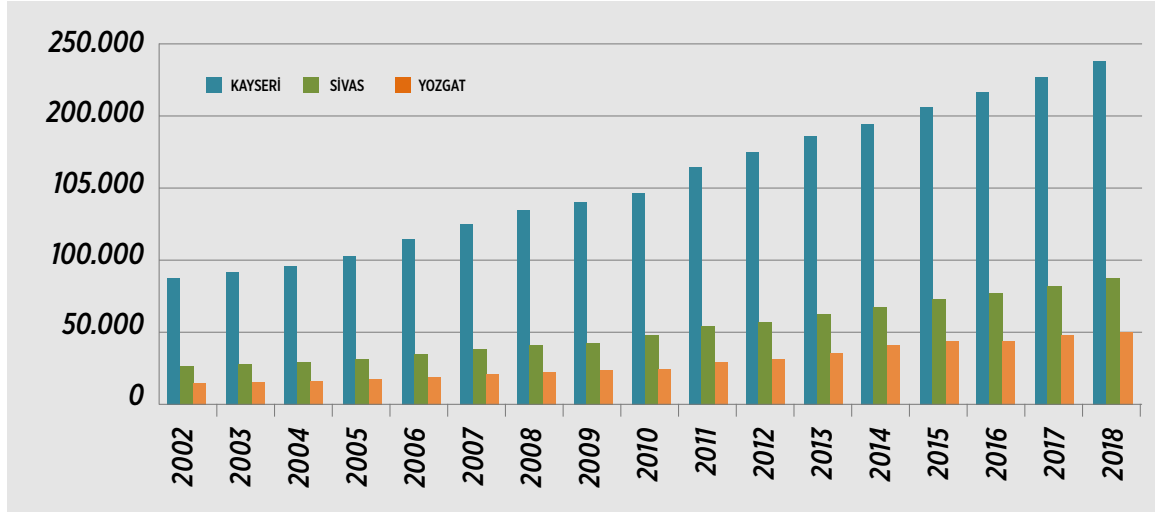
Yozgat'ta
5.288 adet
konut
satıldı 2018 yılında

Yozgat'ta
satılan toplam konut sayısı
2017
yılına göre % 5,53 arttı

Türkiye genelinde
yabancılara satılan toplam
konut
39.963 2018 yılında

Türkiye genelinde
satılan toplam
konut
1.098.578 2018 yılında

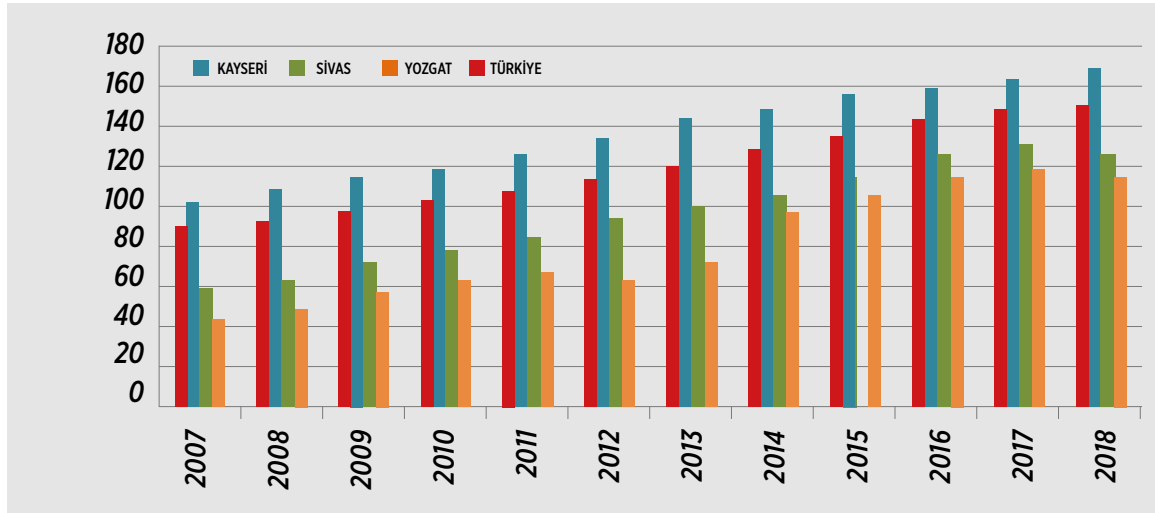
TR72 BÖLGESİ OTOMOBİL SAYILARI

2002 yılından 2018 yılının sonuna kadar Türkiye genelinde otomobil sayısı 4.600.141'den 12.398.190'a çıkarak %270 oranında artış göstermiştir. Aynı dönemde TR72 bölgesinde yer alan Yozgat ilinde 14.994'den 49.273'e

%329 oranında artış, Sivas ilinde 26.354'ten 83.447'e %317 oranında artış ve Kayseri ilinde 86.636'dan 235.194'e %271 oranında bir artış gerçekleşmiştir.

TR72 BÖLGESİ BİN KİŞİ BAŞINA DÜŞEN OTOMOBİL SAYILARI

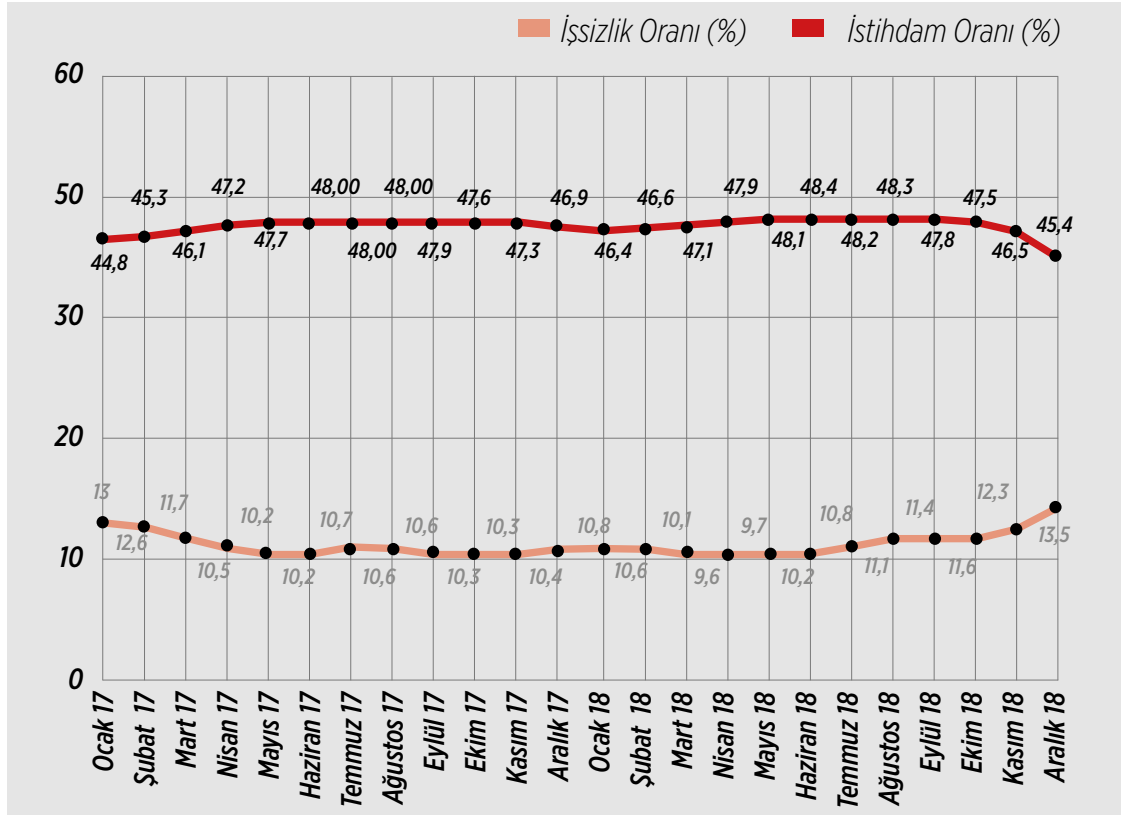

Türkiye'de 2007'de bin kişi başına düşen otomobil sayısı 92 iken 2018 sonu itibari ile %164'lük bir artış ile 151 adet olarak gerçekleşti. Aynı dönem için bin kişi başına düşen otomobil sayısı Yozgat ilinde 47'den 116'ya %247 artış, Sivas ilinde 60'dan 129'a %215 artış, Kayseri ilinde ise 103'ten en 169'a %164'lük artış gösterdi. Bin kişi başına düşen otomobil sayılarının 2007 yılından

2018 yılı sonuna kadar artış rakamlarına bakıldığında Kayseri Türkiye ortalamasında, Sivas ve Yozgat illeri ise ortalamasının üzerinde artış gösterdi. Diğer taraftan ise 2018 yılı sonu itibari ile bin kişi başına düşen otomobil sayılarında Kayseri 169 ile Türkiye ortalaması olan 151'in üzerinde, Sivas ve Yozgat illeri ise sırasıyla 129 ve 116 ile Türkiye ortalamasının altında yer aldı.

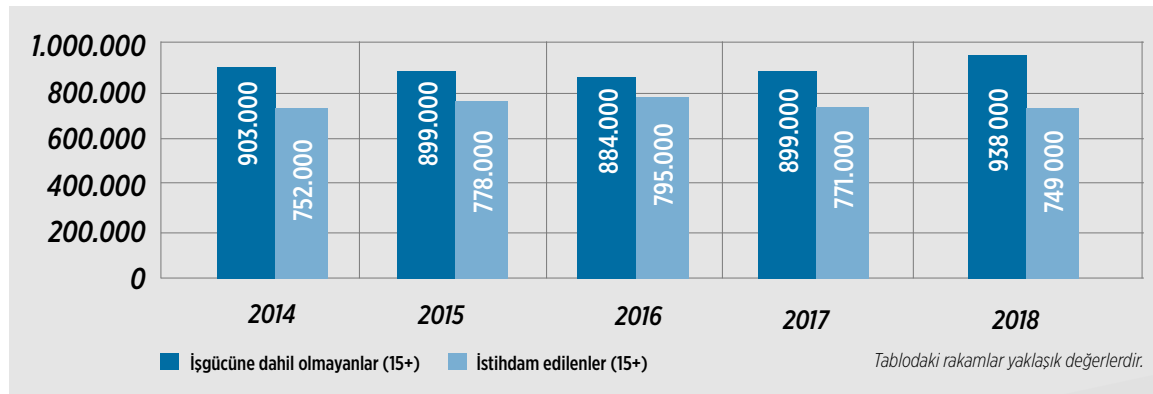
TÜRKİYE GENELİ İSTİHDAM ORANI VE İŞSİZLİK ORANI (%) (15+ YAŞ)

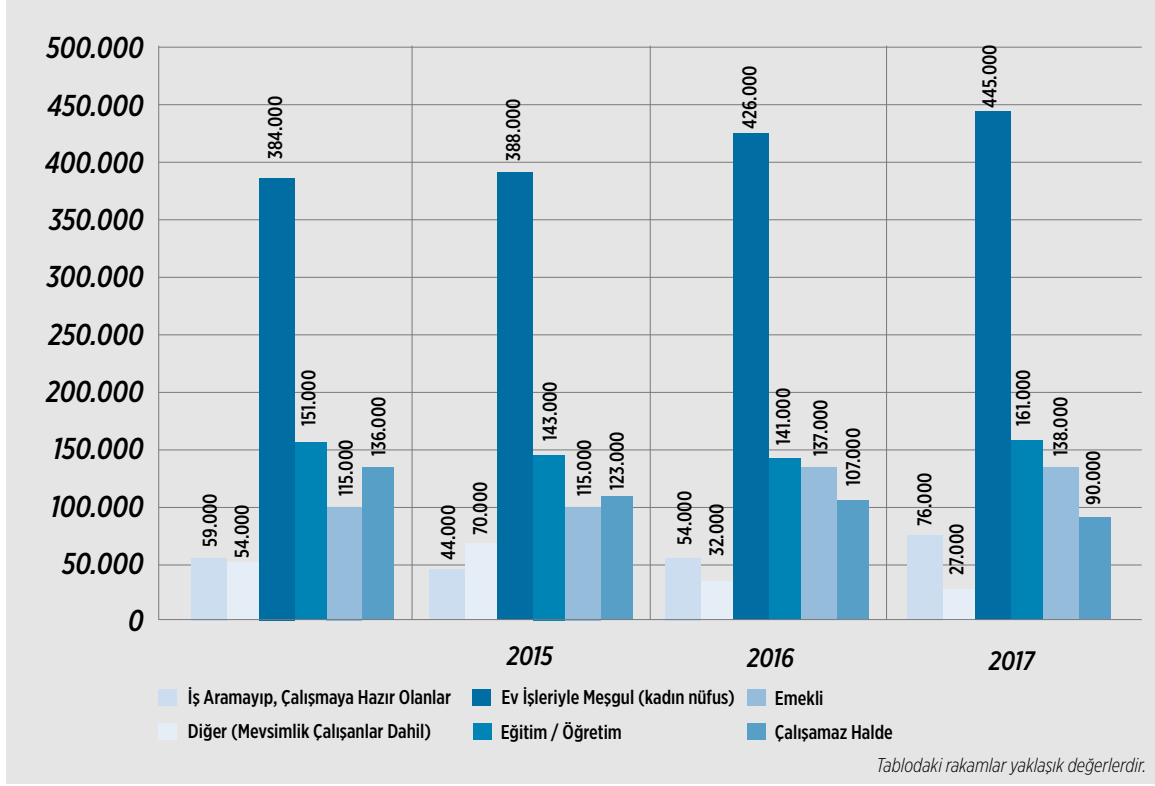
Türkiye’de 2018 Aralık ayı sonu itibari ile 15 yaş üstü kurumsal olmayan nüfusun %45,4’ü istihdam edilmektedir. 2018 Aralık ayı sonu itibari ile Türkiye genelindeki 15 yaş üstü nüfusun 31.293.415’i kadın ve 31.526.138’i erkeklerden oluşmaktadır. Belirtilen nüfus içerisinde iş gücü; kadınlarda yaklaşık 10.473.000 kişi, erkeklerde ise yaklaşık 21.801.000 kişiden oluşmaktadır. 2018 yıl-

sonu itibari ile 15 yaş üstü işgücünü oluşturan nüfus içerisindeki işsizlik oranları, kadınlar için %13,9 erkekler için %9,5 olarak gerçekleşmiştir. Ayrıca 2018 yılı sonu itibari ile Türkiye genelindeki sektörlerde çalışanlar yaklaşık olarak; tarım 4.795.000 kişi, sanayi 5.474.000 kişi, inşaat 1.615.000 kişi, hizmet 15.771.000 kişi olarak gerçekleşmiştir.

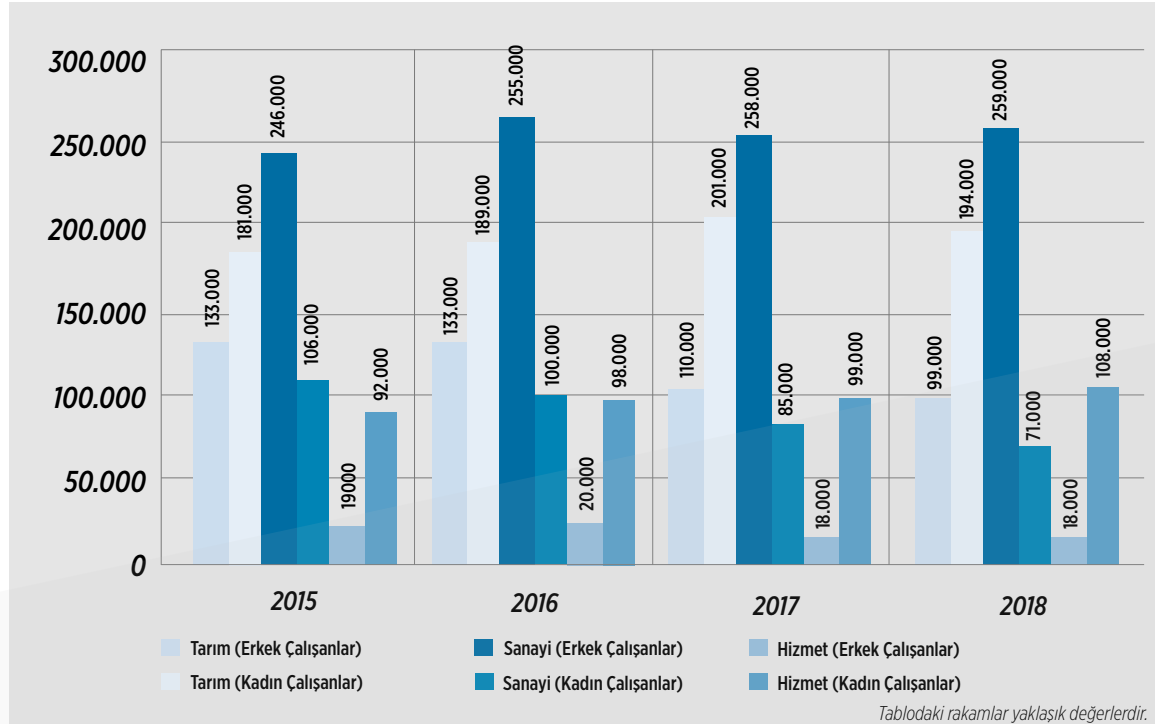
TR 72 BÖLGESİ İŞ GÜCÜNE DAHİL OLAN VE OLMAYAN NÜFUSLAR (15+)

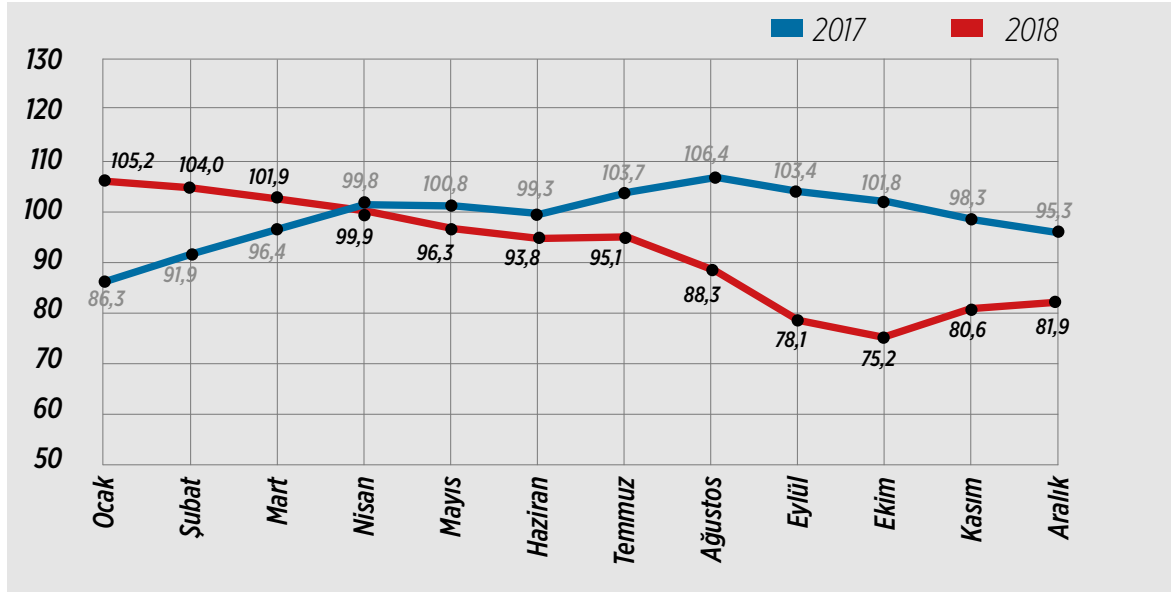
İŞGÜCÜNE DAHİL OLMAYANLARIN YILLARA GÖRE İŞGÜCÜNE DAHİL OLMAMA NEDENLERİ (TR 72 BÖLGESİ)

İSTİHDAM EDİLENLERİN YILLAR VE CİNSİYETE GÖRE İKTİSADİ FAALİYET KOLLARI (TR 72 BÖLGESİ)

EKONOMİK GÜVEN ENDEKSİ

Ekonomik güven endeksi, 2017/2018

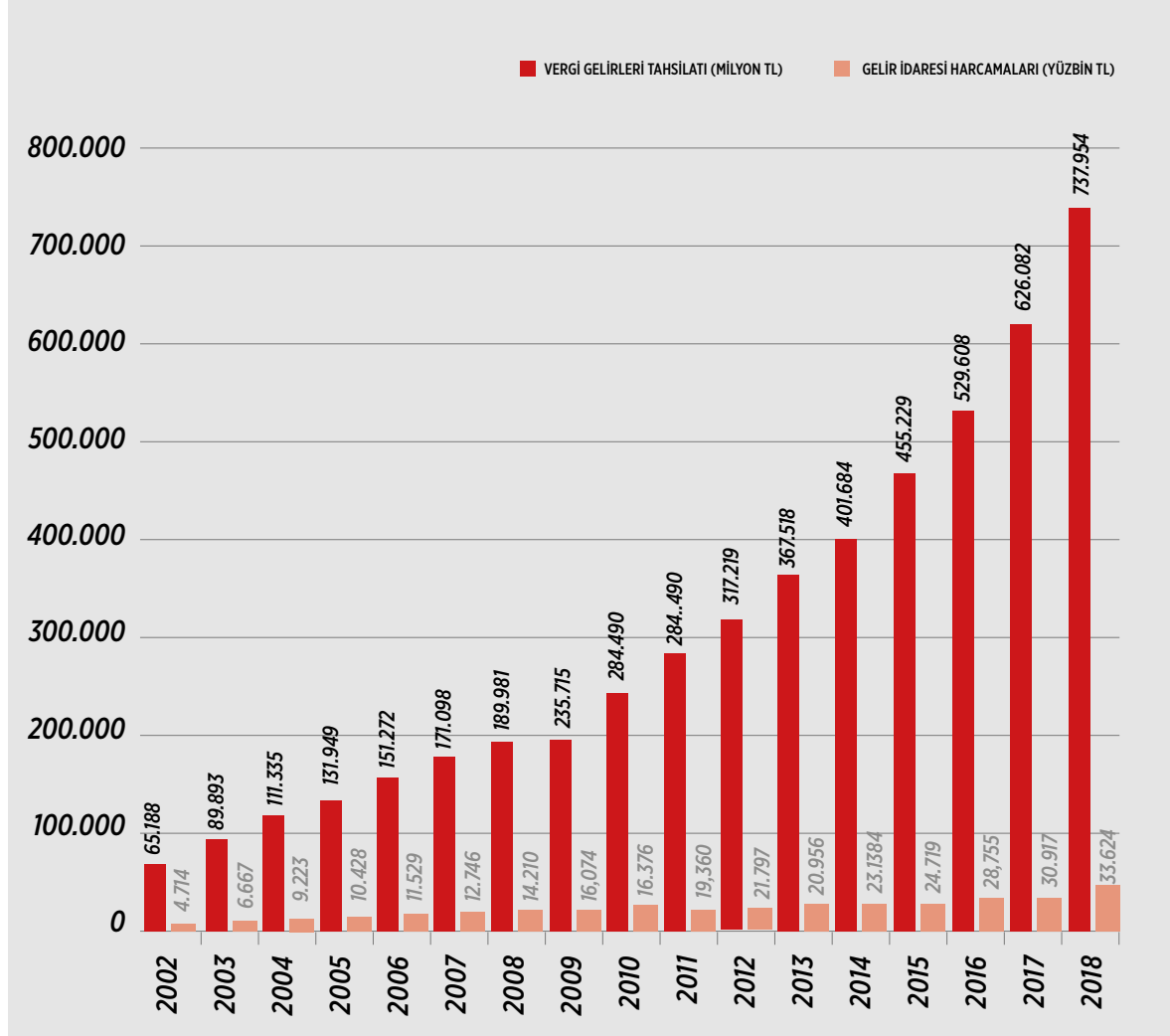
Avrupa Birliği Uyumlulaştırılmış İşyeri ve Tüketici Anketleri Ortak Programı tarafından sektörel ağırlık katsayıları kullanılarak hesaplanan “Ekonomik Güven Endeksi” tüketici ve üreticilerin ulusal ekonomiye ilişkin beklenti, değerlendirme ve eğilimlerini kapsayan bir bileşik endekstir. Ekonomik Güven Endeksi, reel kesim (imalat sanayi), hizmet sektörü, perakende ticaret sektörü ve inşaat sektörü alt endeks değerlerinin ağırlıklandırılarak birleştirilmesinden oluşmaktadır. Buradaki alt endekslerden, en büyük azalmanın oldu-

ğu inşaat sektörü güven endeksi 2017 yılı sonunda 81,6 puan olarak gerçekleşmiş iken 2018 yılı sonunda 56,7 değerine gerilemiştir. 2018 yılının sonundaki değerlere bakıldığında ise en yüksek alt endeks değerinin 95,4 puan ile reel kesim güven endeksinde gerçekleştiği görülmektedir. Türkiye genelindeki ekonomik güven endeksi, 2018 yılsonunda 2017 yılsonu değerine göre %13,4 azalmış ancak Ekim 2018 değerine göre ise %6,8 artış ile 81,9 puan olarak gerçekleşmiştir.

	Endeks		Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim oranı %	
	Aralık 2017	Aralık 2018	Aralık 2017	Aralık 2018
Ekonomik güven endeksi	95,3	81,9	6,1	-13,4
Tüketici güven endeksi	65,1	58,7	1,7	-6,4
Reel kesim güven endeksi	109,2	97,7	5,6	-11,5
Hizmet sektörü güven endeksi	96,2	81,5	2,9	-14,7
Perakende ticaret sektörü güven endeksi	100,6	96,4	4,5	-4,2
İnşaat sektörü güven endeksi	81,6	55,4	5,5	-26,2

Ekonomik güven endeksi, sektörel endeksler ve değişim oranları, 2017/2018

TÜRKİYE GENELİ VERGİ GELİRLERİ VE GELİR İDARESİ HARCAMALARI

Türkiye genelinde son 17 yılda vergi gelirleri %1132 artış ile 2018 yıl sonu itibari ile 737.954.270.000 TL'ye yükseldi. Aynı dönemde gelir idaresi harcamaları ise %713 artış ile 2018 sonu itibari ile 3.362.397.000 TL

olarak gerçekleşti. Türkiye'de 2002 yılında 100 TL vergi toplamak için 0,72 TL harcanırken 2018 yılı sonunda 100 TL vergi toplamak için harcanan para 0,46 TL oldu.

BUNLARI BİLİYOR MUSUNUZ?

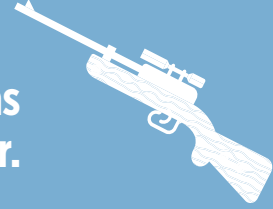
❖ Türkiye'nin ilk uçak fabrikası 26 Ekim 1926 yılında Kayseri'de açıldı.

❖ Türkiye'nin ilk meyve suyu fabrikası Kayseri'de kuruldu.

❖ Türkiye'deki ilk göziçi lens üretim fabrikası Sivas ilindedir.

❖ Savunma sanayine yönelik gece, gündüz ve termal görüş dürbünleri üreten Aselsan Hassas Optik Fabrikası 2016 yılında Sivas'ta açılmıştır.

❖ Türkiye'nin en büyük uranyum rezervi Yozgat ilinin Sorgun İlçesindedir.

❖ Türkiye'nin ilk milli parkı Yozgat Çamlık Milli Parkı'dır.

BAZI TANIMLAR

Ekonomik Güven Endeksi: Tüketiciler ve üreticilerin genel ekonomik duruma ilişkin değerlendirmelerini, beklenti ve eğilimlerini özetleyen bir bileşik endekstir. Endeks, mevsim etkilerinden arındırılmış tüketici güven endeksi, reel kesim (imalat sanayi), hizmet, perakende ticaret ve inşaat sektörleri güven endekslerinin alt endekslerinin ağırlıklandırılarak birleştirilmesinden oluşmaktadır.

TÜFE: Hanehalklarının tüketimine yönelik mal ve hizmet fiyatlarının zaman içindeki değişimini ölçen fiyat endeksidir.

ÜFE: Ülke ekonomisinde üretimi yapılan ve yurt içine satışa konu olan ürünlerin üretici fiyatlarını karşılaştırarak fiyat değişimlerini ölçen fiyat endeksidir.

Bir ildeki banka mevduat toplamı: İldeki resmi, ticari ve diğer kuruluşların mevduatları, tasarruf mevduatları, döviz tevdiat hesapları, kıymetli madenler depo hesaplarının toplamına eşittir.

Bir ildeki krediler toplamı: Bir ildeki nakdi krediler, takipteki krediler ve gayrinakdi kredilerin toplamına eşittir.

Kurumsal olmayan nüfus: Üniversite yurtları, yetiştirme yurtları (yetimhane), huzurevi, özel nitelikteki hastane, hapishane, kışla vb. yerlerde ikamet edenler dışında kalan nüfustur.

İşgücü: İstihdam edilenler ile işsizlerin oluşturduğu tüm nüfusu kapsar.

İşgücüne katılma oranı: İşgücünün kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfus içindeki oranıdır.

İhracat birim değer endeksi: İhracatın birim değerlerinde meydana gelen değişimdir.

İstihdam oranı: İstihdamın, kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfus içindeki oranıdır.

İşsizlik oranı: İşsiz nüfusun işgücü içindeki oranıdır.

GSYH: Bir ülkedeki belirli bir dönemde üretilen mal ve hizmetlerden dolayı oluşan katma değere ilişkin standart bir ölçüdür. Üretim yöntemi, harcama yöntemi ve gelir yöntemi olmak üzere üç yöntemle hesaplanmaktadır. TÜİK, GSYH hesaplamalarında her üç yöntemi de kullanmakta ancak ilk hesaplar üretim yöntemine göre yapılarak diğer yöntemlere göre dengelenmektedir.

İlk Satış (Konut): Kat irtifakı/kat mülkiyeti almış bir konutun ev sahibi firma ya da kişi tarafından ilk defa satılmasıdır.

İkinci El Satış (Konut): İlk satıştan ev alan kişinin bu konutu tekrar başka bir kişiye satmasıdır.

İpotekli Satış(Konut): Borçlanarak satın alınan konutun kredi teminatını oluşturmak için, yine aynı konutun teminat olarak gösterilmesidir.

Divriği Ulu Cami / Sivas

Erciyes Kayak Merkezi / Kayseri

Roma Hamami, Sarıkaya / Yozgat

www.oran.org.tr

EPİKA
ASSOCIATES

Mevlana Mahallesi, M.K.P Bulvarı, No: 79, Kat: 5-6 P.K: 38080
Kocasinan/KAYSERİ

T. +90 352 352 6726 F. +90 352 352 6733
info@oran.org.tr

 OrtaAnadoluKalkinmaAjansi orankalkinma OranKalkinmaAjansi